U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobců: **a) A. M., b) nezl. A. A.**, zastoupený matkou – žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, oba zastoupení JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem se sídlem v Brně, Vránova 39, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 56 Az 265/2006, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2006, č.j. OAM-477/VL-10-04-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 8. 3. 2007, č. j. 56 Az 265/2006 – 42,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna soudem ustanoveného advokáta JUDr. Martina Šmerdy **s e u r č u j e** částkou 4712,40 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci (dále též „stěžovatelé“) brojí včasně podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jejich žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 8. 2006, č.j. OAM-477/VL-10-04-2006. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyl stěžovatelům k jejich žádosti udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně žalovaný rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 téhož zákona.

V odůvodnění svého rozhodnutí dospěl krajský soud ke shodnému závěru jako žalovaný, že žalobci v průběhu správního řízení neuvedli žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo že by mohli pociťovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně stanovených zákonem o azylu. Oba žalobci z vlasti odešli proto, že následovali svého manžela a otce pana J. A., který měl ve vlasti problémy s policií (několikrát byl zadržen

a vyslýchán) z důvodu praktikování islámského náboženství. Žalobci nevyvíjeli v zemi původu žádnou činnost ve které by bylo možno spatřovat uplatňování politických práv a svobod, sami ve své vlasti neměli žádné problémy, a to ani z náboženských důvodů, proto u nich nebyly shledány žádné důvody pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Krajský soud přezkoumal k žalobcem uplatněné námitce správní rozhodnutí žalovaného i řízení předcházející jeho vydání a nezjistil žádné procesní pochybení. Pro posouzení případu žalovaným byly rozhodující skutečnosti, které žalobkyně a) uvedla v žádosti a v pohovoru k této žádosti, následně se od jejích tvrzení odvíjel i rozsah dokazování, které žalovaný prováděl. Na základě informací shromážděných žalovaným o zemi původu žalobců krajský soud shodně se žalovaným neshledal žádnou skutečnost nasvědčující tomu, že by se oba žalobci mohli v případě návratu důvodně obávat o svůj život či svobodu nebo že by jim hrozilo nějaké další nebezpečí tak jak je uvedeno v ust. § 91 zákona o azylu. Vzhledem k obsahu těchto zpráv a absenci problémů žalobců z azylově relevantních důvodů ve své vlasti před odjezdem nevyplývá, že by se situace změnila v případě jejich návratu.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatelé spatřují přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

Stěžovatelé v podané kasační stížnosti ve znění jejího doplnění argumentují důvody obsaženými v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Napadený rozsudek krajského soudu považují za nezákonný pro nesprávné právní posouzení otázky pronásledování ve smyslu ust. § 2 odst. 7 zákona o azylu a důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 cit. zákona. Vytýkají krajskému soudu, že nezohlednil dostatečně fakt, že byť hlavním terčem persekuce byl manžel a otec stěžovatelů, tato nejistota o osud manžela i otce a jeho svobodu jim přinášela obrovské psychické strádání. Nesrozumitelnost rozhodnutí žalovaného správního orgánu dovozují z neúplného zhodnocení shromážděných informací o Kazašské republice, žalovaný dle stěžovatelů neuvádí v odůvodnění svého rozhodnutí ani jednu konkrétní informaci z informačních zdrojů. Proto není možné přezkoumat nakolik je situace

v zemi původu stěžovatelů špatná, resp. zda zde mohou objektivně existovat podmínky zejména pro udělení překážky vycestování. Stěžovatelé jsou přesvědčeni o porušení zákona o řízení před správním orgánem při zjišťování skutkové podstaty takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost správního rozhodnutí. Ve správním řízení upozornili na to, že v Kazachstánu existuje právní předpis, který rozeznává trestný čin „zrady vlasti“ pro navrátivší uprchlíky se sankcí trestu smrti. Obsah ust. § 50 odst. 3 s. ř. s. ukládá správnímu orgánu povinnost zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu zájmu. Ve vztahu České republiky k základní hodnotě ochraně života spojené se zákazem smrti vykládá citované ustanovení tak, že žalovaný měl povinnost jednoznačně se vyjádřit k existenci takového trestného činu v Kazachstánu, přičemž této povinnosti v posuzované věci nedostál.

S klíčovou otázkou, zda stěžovatelé mohou odvozovat své vlastní předpoklady pro udělení azylu od tvrzeného pronásledování jiné osoby, byť je tato osoba jejich manželem či otcem, se Nejvyšší správní soud již vypořádal např. v rozsudku ze dne 15. 9. 2005, č. j. 1 Azs 41/2005 – 63, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 26. 4. 2006, č. j. 4 Azs 332/2005 – 80, www.nssoud.cz. Ustanovení § 12 zákona o azylu nemůže nikdy působit zprostředkovaně, nýbrž se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého stěžovatele. Stěžovatelé se tedy pro sebe nemůžou s úspěchem domáhat užití ust. § 12 zákona o azylu, jehož podmínky zjevně nesplňují. Zákon o azylu s takovým rozšiřováním azylových důvodů i na rodinné příslušníky počítá (ovšem jen v případě hodném zvláštního zřetele) ve svém ust. § 13 u těch žadatelů o azyl, jejichž manželovi, dítěti mladšímu 18 let nebo (u svobodných žadatelů mladších 18 let) rodiči, byl udělen azyl podle ust. § 12 nebo § 14 zákona o azylu. Jak je však soudu známo z úřední činnosti, stěžovatelčinu manželovi azyl udělen dosud nebyl, stěžovatelé by tedy nemohli být v současné době úspěšní ani podle ust. § 13 zákona o azylu. Rozsahem a podrobností správním orgánem zjišťovaných informací o zemi původů stěžovatelů za situace, kdy stěžovatelé osobně neměli ve své vlasti žádné potíže se soukromými osobami, ani se státními orgány, z důvodu praktikování svého náboženství, se Nejvyšší správní soud dostatečně zabýval mimo jiné i ve shora uvedených rozsudcích a dále v rozsudku ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003 – 38, publikovaném pod č. 42/2003 Sb. NSS, kde ohledně povinnosti tvrzení v řízení o azyl judikoval: **„***Jestliže cizinec v řízení o udělení azylu vůbec netvrdil, že je pronásledován či diskriminován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, není posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv ve státě, jehož občanství cizinec má, nezbytné.“* S přihlédnutím ke konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu postupoval žalovaný plně v souladu s požadavky zákona, neboť stěžovatelé vůbec netvrdili, že byli nebo mohli být pronásledováni v pojetí zákona o azylu. Problematikou soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu podle ust. § 91 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud náležitě zabýval v řadě svých rozhodnutí, namátkou lze uvést např. rozsudek ze dne 3. 3. 2004, č. j. 2 Azs 12/2004 – 40, publikovaný pod č. 260/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 7/2003 – 60, www.nssoud.cz**,** či rozsudek ze dne 25. 5. 20005, č. j. 3 Azs 272/2004 – 67, www.nssoud.cz. Nutno tedy podotknout, že stěžovatelé neunesli břemeno tvrzení v otázce možného vztažení překážky vycestování, proto i posuzované odůvodnění výroku rozhodnutí žalovaného o nevztažení překážky vycestování považuje Nejvyšší správní soud za přiměřené. Co se týče tvrzení stěžovatelů, že ve správním řízení uváděli existenci trestného činu „zrady vlasti“ pro navrátivší uprchlíky do Kazachstánu vybaveného sankcí trestu smrti, pak Nejvyšší správní soud odkazem na obsah správního spisu, tuto námitku odmítá. Krajský soud se k žalobní námitce dostatečně zabýval možnou persekucí navrátivších uprchlíků do Kazachstánu a z informačních pramenů nezjistil možné ohrožení stěžovatelů skutečnostmi, zakládajícími překážky vycestování ve smyslu ust. § 91 zákona o azylu. Konkrétní informaci získanou z jednoho takového informačního zdroje krajský soud přímo vtělil do odůvodnění svého

rozhodnutí v doslovném znění: „Pro etnické Kazachy, kteří se vrací ze zahraničí, existuje speciální program pro “Oralmany“, který jim pomáhá v opětovném a rychlém začlenění se do společnosti. Navíc tvrzení ohledně hrozícího trestu smrti v případě návratu do Kazachstánu stěžovatelé uplatnili poprvé až po vydání napadeného rozhodnutí krajského soudu, k čemuž Nejvyšší správní soud podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta. Stěžovatelům byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven soudem zástupce advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto určil odměnu advokáta částkou 3360 Kč dle ust. § 7 ve spojení s ust. § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění od 1. 9. 2006, za dva společné úkony právní služby při zastupování dvou stěžovatelů – doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 6. 2007. Soud advokátovi dále přiznal částku 600 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna soudem ustanoveného advokáta činí 3960 Kč. Přiznání odměny za další úkony právní služby neshledal soud důvodným. Co se týče právního úkonu převzetí a přípravy zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) téže vyhlášky], soud vzal především zřetel na to, že se jedná o zastoupení advokátem, který stěžovatele zastupoval již v řízení před soudem prvního stupně. Protože advokát soudu doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 752,40 Kč. Zástupci stěžovatelů se tedy přiznává celková náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti navýšená o daň ve výši 4712,40 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2007

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu